

havde kunnet lade sig gennemføre. Jeg troer, dette havde været ønskeligt, men man maa heller ikke overse, at der hvert Aar bliver et Antal Gaarde fæstleedige, og at altsaa disse Gaarde, som blive fæstleedige, komme til at danne saadanne Daser midt i Godset, hvis Beboere kunne optage Jnderster, og naar der er saadanne enkelte Steder paa et Gods, hvor Huusmændene kunne komme til at boe, saa vil det have mindre Betydning, om der ogsaa bestaaer en Indskrænkning paa en heel Deel andre Steder. Det er altsaa den ene, og, som det forekommer mig, meget væsentlige Fordeel, som er vundet ved Landsthingets Indrømmelse. Den anden Fordeel, som er vundet ved det Forslag, som Landsthinget har tiltraadt, er den, at Lovens 3—19—7 og Alt hvad dertil slutter sig i Lovgivningen, er ophevet, men, mine Herrer! derved forandrer den Indskrænkning, som bestod for Fæstere, aldeles Character. Tidligere vare nemlig alle disse Bestemmelser af en blandet Natur, de fremtraadte tildeels, om ikke i det Hele, som Politisk foranstaltninger, hvorigennem Dyrighederne vaagede over Ordens Opredelse paa Landet, og til hvis Overtrædelse der knyttede sig Mulcter og 3die Gang Fæstforbrydelse; men naar Lovens 3—19—7 og de Bestemmelser, som dertil knytte sig, ophæves, saa tabe disse Bestemmelser, uagtet de paabe-raabes i Contracterne, hele denne Character og alle de indgaaede Contracter kunne kun opretholdes som sædvanlig afsluttede Contracter. Det kan heller ikke oversees, at der vil vare et ikke ringe Antal af Contracter, der ere afsluttede paa en saadan Maade, at de ligefrem ville være ophævede, naar Loven ophæves, saaledes at der er Mange, som vilde faae en Ret (B. Christensen: Hør!) til at tage Jnderster til Huse, naar Lovens Bestemmelser og de Lovbestemmelser, som dertil slutte sig, blive ophævede — det er disse store og vigtige Fordele, som vi have vundet ved at lade denne Sag komme til fælleds Behandling og som vi ville tabe, dersom vi ikke slutte os til det første Forslag. Man vil nu maafee indvende, og navnlig er den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds (S. A. Hansen) af den Mening,

at den provisoriske Lov miste vi dog ikke, fordi han antager, at de provisoriske Love, som ere givne inden Grundloven, ikke tabe deres Kraft som Love, undtagen de formelig ved Overenskomst ophæves. Det troer jeg, er hans Anskuelse, men for det første, selv om denne Anskuelse var rigtig, saa vilde vi dog tabe de Fordele, som det Forslag, der staaer her først i Betænkningen, indeholder; og dernæst maae vi jo lægge vel Mærke til, at det vilde være noget ganske eiendommeligt, om man vilde stemme imod denne Lov, om man med andre Ord vilde slaae Loven ihjel, sikkert overbeviist om, at Loven vilde leve op igjen, estierat man havde slaaet den ihjel. Det er meget simplere, mine Herrer! at man lader Loven leve i den Skikkelse, som den engang har, men hertil kommer endnu, at den ærede Rigsdagsmands Mening jo ikke er Folkethingets Mening, at Folkethingets Mening ikke er Rigsdagens Mening, og at Rigsdagens Mening ikke er den lovgivende Magts Mening, saa at der er meget langt fra den Anskuelse, som den ærede Rigsdagsmand har ytret, til, at denne Anskuelse skulde være anerkjendt at være ogsaa den lovgivende Myndigheds. De Rigsdagsmænd af Landsthinget, med hvilke man har confereret, meente ikke, at disse provisoriske Love bleve ved at leve, hvis de ikke fik en saadan formelig Stadfæstelse i Thinget. Iøvrigt skal jeg ikke gaae videre ind paa dette Spørgsmaal, der vist er meget flint og meget vænkelig at besvare. Det er disse Grunde, som forekomme mig at være afgjørende for, at man bør tiltræde det nu stillede Forslag. Jeg tilstaaer, som sagt, ganske ærligt, at det sidste Forslag er det, som meest tiltaler mig; hvis dette kunde blive til Lov, da vilde jeg have foretrukket det. Da det derfor først kom under Afstemning i Udvalget, saa stemte jeg for det, men da der kun var en eneste af de af Landsthingets Medlemmer, der sad i Udvalget, som stemte for det, og alle de andre stemte imod det, og jeg saaledes maatte antage, at det ikke var gjørligt at sætte det igjennem, saa sluttede jeg mig til det Forslag, der først er indstillet, da jeg for mit Vedkommende ikke turde paatage mig nogen Deel i Ansvar for at de store Goder, som deels derved gives den